

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.14924814>

Accepted: 25.02.2025

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Süreçlerinde Yaşadıkları Sorunların İncelenmesi

Examination of Problems Experienced By Preschool Teachers in the Classroom Management Processes

Deniz DURSUN

Nurten Yıldırım Sancak Anaokulu

aglal79@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-7440-3763>

Özet

Bu araştırmanın amacı, okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi süreçlerinde karşılaştıkları sorunları belirlemek ve bu sorunların eğitim ortamı ile çocukların gelişimi üzerindeki etkilerini ortaya koymaktır. Bu araştırma, okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi süreçlerinde karşılaştıkları sorunları tespit etmeyi amaçladığından, tarama modeli kullanılarak yürütülen nitel bir durum çalışmasıdır. Araştırmanın çalışma grubunu, TURTEP’de yüksek lisans yapan okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır. Bu çalışmada, okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi süreçlerinde karşılaştıkları sorunların belirlenmesi amacıyla görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde, nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi kullanılmıştır. Bulgulara göre öğretmenler, öğrenci disiplin sorunları, dikkat eksikliği, veli müdahaleleri, teknoloji bağımlılığı ve yetersiz materyal kullanımı gibi sorunların sınıf içi düzeni bozduğunu ve öğretim sürecini olumsuz etkilediğini belirtmiştir. Bu sorunların grup çalışmaları, dersin başlangıç ve bitiş anları, uzun süreli dersler ve teknolojik araçların kullanıldığı derslerde daha sık yaşandığı tespit edilmiştir. Sorunların temelinde ise saygısız davranışlar, derse ilgisizlik, akran zorbalığı, kurallara uymama ve dikkat dağınık hareketler gibi öğrenci davranışları bulunmaktadır. Çözüm önerileri arasında en çok rehberlik faaliyetlerinin artırılması, velilerle düzenli iletişim kurulması, teknoloji kullanımına sınır getirilmesi ve sınıf kurallarının netleştirilmesi yer almaktadır. Sonuç olarak, sınıf yönetiminde karşılaşılan sorunların çözümü için öğrenci, veli ve okul yönetimi iş birliğinin kritik olduğu, teknoloji ve rehberlik hizmetlerinin daha etkili hale getirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Öğretmenler, Sınıf Yönetimi.

Abstract

The aim of this study is to identify the challenges faced by preschool teachers in classroom management processes and to reveal the impact of these challenges on the educational environment and children's development. Since this study aims to determine the challenges encountered by preschool teachers in classroom management processes, it was conducted as a qualitative case study using a survey model. The study group consists of teachers pursuing master's degrees at Turtep. In this study, the interview method was employed to identify the challenges faced by preschool teachers in classroom management processes. For data analysis, content analysis, one of the qualitative research methods, was used. According to the findings, teachers stated that issues such as student discipline problems, lack of attention, parental interventions, technology addiction, and insufficient use of materials disrupt classroom order and negatively affect the teaching process. These problems were found to occur more frequently during group activities, at the beginning and end of lessons, in long-duration classes, and in lessons involving the use of technological tools. The underlying causes of these problems were identified as disrespectful behaviors, lack of interest in lessons, peer bullying, rule violations, and distracting actions by students. Suggested solutions primarily include increasing guidance activities, maintaining regular communication with parents, limiting the use of technology, and clarifying classroom rules. In conclusion, it was determined that solving classroom management problems requires critical collaboration among students, parents, and school administration, and that the effectiveness of technology use and guidance services should be enhanced.

Keywords: Preschool, Teachers, Classroom Management.

GİRİŞ

Okul öncesi dönem, bireylerin bilişsel, duygusal, sosyal ve fiziksel gelişimlerinin temelini atıldığı kritik bir dönemdir. Bu dönemde çocukların eğitimi ve gelişimi üzerinde en büyük etkiye sahip olan kişiler, okul öncesi öğretmenleridir. Öğretmenler, sınıf ortamında etkili bir şekilde rehberlik ederek çocukların beceriler kazanmasını ve olumlu davranışlar geliştirmesini sağlar. Ancak, sınıf yönetimi, öğretmenlerin karşılaştığı en önemli ve karmaşık görevlerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Sınıf yönetimi, öğrenme ortamının düzenlenmesi, davranışların kontrolü ve öğretim süreçlerinin etkili bir şekilde yürütülmesi gibi unsurları içeren çok boyutlu bir süreçtir (Kayıran, 2023; Oliver et al., 2011; Taş & Minaz, 2021).

Öğretmenlerin sahip olduğu sınıf yönetimi becerileri, yalnızca öğrencilerin akademik başarılarını değil, aynı zamanda sosyal ve duygusal gelişimlerini de doğrudan etkilemektedir (Yaman & Tutkun, 2019; Akobi et al., 2022). Sınıf yönetimi becerileri, öğretmenlerin kendine güveni ile de ilişkilidir; öğretmenlerin sınıf yönetimi konusundaki öz yeterlilik algıları, sınıf içindeki davranış yönetimi ve öğretim etkinliklerinin kalitesini etkileyebilir (Goh & Loy, 2021; Bay, 2020). Özellikle, öğretmenlerin sınıf yönetiminde karşılaştıkları zorluklar, öğrencilerin yaş ve gelişim

düzeylelerine bağılı olarak ortaya çıkan davranış yönetimi güçlükleri, ailelerin eğitime katılımındaki eksiklikler ve fiziki koşulların yetersizliği gibi çeşitli faktörlerden kaynaklanmaktadır (Atis-Akyol, 2023; Aksoy, 2020; Saltalı, 2022).

Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi süreçlerinde yaşadıkları sorunlar, hem öğretmenlerin mesleki doyumunu hem de öğrencilerin eğitim kalitesini etkileyebilecek önemli bir konudur. Öğretmenlerin yaşadığı bu sorunlar, genellikle öğrencilerin davranışlarını yönetme konusundaki yetersizlikleri ile ilişkilidir (Beaudoin et al., 2018). Ayrıca, öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile mesleki profesyonellikleri arasında pozitif bir ilişki olduğu bulunmuştur (Zembat & Küsmüş, 2020). Bu bağlamda, öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini geliştirmek için çeşitli stratejiler geliştirmeleri önemlidir. Örneğin, olumlu davranış destekleme (PBS) uygulamaları, öğretmenlerin sınıf yönetiminde daha etkili olmalarına yardımcı olabilir (Carter & Norman, 2010).

Sonuç olarak, okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi süreçlerinde karşılaştıkları sorunların doğru bir şekilde tespit edilmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi, okul öncesi eğitimin kalitesini artırmada kritik bir rol oynamaktadır. Bu araştırmanın, hem okul öncesi öğretmenlerinin mesleki gelişimine hem de sınıf yönetimi süreçlerinin iyileştirilmesine yönelik önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir (Akgün et al., 2011; Infurna et al., 2018).

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi süreçlerinde karşılaştıkları sorunları tespit etmeyi amaçladığından, tarama modeli kullanılarak yürütülen nitel bir durum çalışmasıdır. Nitel araştırma yöntemi, olguların ve olayların doğal ortamlarında derinlemesine incelenmesine olanak tanır ve bu çalışmada da öğretmenlerin deneyimleri, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama teknikleri aracılığıyla detaylı olarak ele alınmıştır. Nitel araştırmalar, katılımcıların yaşadıkları durumları ve bunlara ilişkin algılarını anlamaya yönelik olarak tasarlandığından, bu çalışma da öğretmenlerin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunları ve bu sorunlara getirdikleri çözümleri daha bütüncül bir perspektiften değerlendirmeyi hedeflemektedir (Creswell, 2018). Araştırmanın deseninde ve veri analiz sürecinde tümevarımcı bir yaklaşım benimsenerek, elde edilen verilerden yola çıkarak genel çıkarımlara ulaşılması amaçlanmıştır (Merriam, 2015).

Çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Turtep’de yüksek lisans yapan öğretmenleri oluşturmaktadır. Bu doğrultuda, 2023-2024 eğitim-öğretim yılı boyunca Turtep’te yüksek lisans yapan 10 öğretmene ulaşılmıştır. Araştırmada, amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan maksimum çeşitlilik

örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Bu yöntemin temel amacı, nispeten küçük bir örneklem seçerek, bu örnekleme yer alan bireylerin heterojenliğini artırmak, yani araştırma konusuna ilişkin farklı perspektiflere sahip olabilecek kişileri dahil etmektir. Bu sayede, mevcut sorunun çeşitli yönleriyle nasıl deneyimlendiğine dair geniş bir bakış açısı elde edilmesi hedeflenmiştir (Patton, 2015). Tablo 1’de araştırmaya katılan katılımcıların demografik özellikleri verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların özellikleri

Değişken	Kategori	f	%
Cinsiyet	Kadın	7	70
	Erkek	3	30
Yaş	25 yaş ve altı	1	10
	26-35	2	20
	36-45	4	40
	46 ve üzeri	3	30
Öğrenim Durumu	Lisans	8	80
	Lisansüstü	2	20
Mesleki Kıdem	0-5 yıl	2	20
	6-10 yıl	4	40
	11-15 yıl	3	30
	16 yıl ve üzeri	1	10

Tablo 1, araştırmaya katılan bireylerin demografik özelliklerini göstermektedir. Katılımcıların cinsiyet, yaş, öğrenim durumu ve mesleki kıdem değişkenlerine ilişkin dağılımına dair bilgiler aşağıda değerlendirilmiştir.

Katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde, kadın katılımcıların sayısının (%70) erkek katılımcılara (%30) kıyasla daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum, araştırmanın katılımcı profiline kadınların daha fazla temsil edildiğini göstermektedir.

Katılımcıların yaş gruplarına göre dağılımında, en yüksek temsil oranının %40 ile 36-45 yaş grubunda olduğu dikkat çekmektedir. Bunu %30 ile 46 yaş ve üzeri grup takip etmektedir. 26-35 yaş grubundaki katılımcılar %20’lik bir oran oluştururken, 25 yaş ve altı grubu yalnızca %10 ile en az temsil edilen grubu oluşturmaktadır. Bu dağılım, katılımcıların ağırlıklı olarak orta yaş grubunda toplandığını göstermektedir.

Katılımcıların öğrenim durumu verileri incelendiğinde, %80'inin lisans mezunu olduğu, %20'sinin ise lisansüstü eğitim aldığı görülmektedir. Bu durum, katılımcıların büyük bir çoğunluğunun lisans seviyesinde bir eğitim geçmişine sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Mesleki kıdem değişkenine bakıldığında, katılımcıların %40'ının 6-10 yıl kıdem aralığında yer aldığı görülmektedir. 11-15 yıl kıdeme sahip olanlar %30 ile ikinci sırada gelirken, 0-5 yıl kıdemi olan katılımcılar %20 oranında temsil edilmiştir. En düşük temsil oranı ise %10 ile 16 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan grupta gözlemlenmiştir. Bu bulgular, katılımcıların önemli bir kısmının orta düzey mesleki deneyime sahip olduğunu göstermektedir.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada, okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi süreçlerinde karşılaştıkları sorunların belirlenmesi amacıyla görüşme yöntemi kullanılmıştır. Stewart ve Cash (1985), görüşmeyi “belirli bir amaç doğrultusunda yapılan, soru sorma ve cevaplama şeklinde gerçekleşen karşılıklı etkileşime dayalı bir iletişim süreci” olarak tanımlamaktadır. Görüşme, bireylerin deneyimlerine, tutumlarına, duygularına ve inançlarına ilişkin bilgi toplamada etkili bir yöntem olması nedeniyle sosyal bilimlerde yaygın olarak kullanılan bir veri toplama tekniğidir (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s. 135). Bu çalışmada, veriler yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi ile toplanmıştır (Bkz Ek-1). Görüşme soruları, alanyazın taraması sonucunda sınıf yönetimi ve okul öncesi öğretmenlerinin işlevleri üzerine yapılan çalışmalar (Şişman, 2018; Taymaz, 2020) dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bu çalışmada kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formunun geçerlik ve güvenilirliğini sağlamak amacıyla, öncelikle alanyazın taraması yapılarak sınıf yönetimi ve okul öncesi öğretmenlerinin işlevleri üzerine yapılan çalışmalar (Şişman, 2018; Taymaz, 2020) temel alınmış ve sorular oluşturulmuştur. Oluşturulan form, eğitim bilimleri alanında uzman üç akademisyenin görüşlerine sunulmuş ve alınan geri bildirimler doğrultusunda düzenlenmiştir. Daha sonra, formun uygulanabilirliğini test etmek amacıyla benzer özelliklere sahip üç öğretmenle pilot uygulama gerçekleştirilmiş, bu süreçte soruların anlaşılabilirliği ve işlevselliği değerlendirilmiştir. Pilot çalışmadan elde edilen geri bildirimler ile form revize edilerek nihai hale getirilmiştir. Ayrıca, veri analiz sürecinin güvenilirliğini artırmak için iki bağımsız uzman tarafından kodlama yapılmış ve kodlayıcılar arası güvenilirlik katsayısı (Cohen's Kappa) hesaplanmıştır. Son olarak, katılımcı onayı alınarak etik ilkelere uygun hareket edilmiştir. Bu aşamalar, formun geçerli ve güvenilir bir veri toplama aracı olmasını sağlamıştır.

Verilerin Toplanması

Bu araştırmada, okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi süreçlerinde karşılaştıkları sorunların belirlenmesi amacıyla görüşme yöntemi kullanılmıştır. Stewart ve Cash (1985), görüşmeyi “belirli bir amaç doğrultusunda yapılan, soru sorma ve cevaplama şeklinde gerçekleşen karşılıklı

etkileşime dayalı bir iletişim süreci” olarak tanımlamaktadır. Görüşme, bireylerin deneyimlerine, tutumlarına, duygularına ve inançlarına ilişkin bilgi toplamada etkili bir yöntem olması nedeniyle sosyal bilimlerde yaygın olarak kullanılan bir veri toplama tekniğidir (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s. 135). Görüşmeler google forms aracılığı ile online şekilde toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizinde, nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi, toplanan verilerin benzerlikleri temel alınarak belirli kavramlar ve temalar doğrultusunda düzenlenmesi ve okuyucunun anlayabileceği şekilde sunulmasıdır. Bu yöntemle amaç, elde edilen verilerden anlamlı kavramlar ve bu kavramlar arasındaki ilişkileri ortaya çıkarmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s.243). Görüşmeler çevrimiçi şekilde yapılmıştır. Bu doğrultuda, öğretmenlerle gerçekleştirilen görüşmelerden elde edilen yazılı veriler incelenmiş ve veriler, okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi süreçlerinde karşılaştıkları sorunlar yönetim işlevleri başlıkları altında kodlanarak temalara ayrılmıştır. Oluşturulan kodlar dikkatlice gözden geçirilmiş ve doğruluğu sağlanmıştır. Öğretmenlerin görüşleri, sınıf yönetimi süreçlerinde yaşanan sorunların analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılarak sunulmuş ve elde edilen bulgular bu yöntemle açıklanmıştır.

BULGULAR

260

Araştırmanın bu bölümünde görüşme soruları sırasına göre elde edilen bulguların analiz sonuçları sunulmuştur.

Araştırmada okul öncesi öğretmenlerine ilk olarak “Sınıf yönetimi süreçlerinde karşılaştığınız en sık sorunlar nelerdir?” sorusu sorulmuştur. Bu soruya ilişkin öğretmenlerin cevapları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaşılan sorunlara yönelik görüşleri

TEMA	KODLAR	KATILIMCILAR	f
Sınıf Yönetiminde Karşılaşılan Sorunlar	Öğrenci Disiplin Sorunları	K1, K4, K9	3
	Dikkat Eksikliği	K2, K7	2
	Veli Müdahaleleri	K3, K6	2
	Teknoloji Bağımlılığı	K5, K8	2
	Yetersiz Materyal	K10	1

Sınıf yönetiminde öğretmenlerin en sık karşılaştığı sorunlara yönelik görüşlerinde sorunları ifade eden kodlar; öğrenci disiplin sorunları, dikkat eksikliği, veli müdahaleleri, teknoloji bağımlılığı ve yetersiz materyal kullanımı olmuştur. Katılımcıların görüşleri, bu sorunların sınıf içi düzeni ve öğretim sürecini ne derece etkilediğini gözler önüne sermektedir. Öğretmenler, özellikle disiplin sorunlarının ve dikkat eksikliğinin sınıfın genel atmosferine olumsuz yansıdığını ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra, velilerin ders süreçlerine gereksiz müdahaleleri ve teknolojinin öğrenciler üzerindeki olumsuz etkileri de sıkça dile getirilmiştir. Ayrıca bazı öğretmenler, sınıf ortamında yetersiz materyal kullanımının derslerin verimliliğini azalttığını vurgulamışlardır.

Bu soru kapsamında öğretmen görüşlerine örnekler incelendiğinde;

Katılımcılardan K1, "*Öğrencilerim arasında kurallara uymayanlar var. Özellikle ders sırasında sürekli konuşuyorlar ve dikkati dağıtıyorlar,*" diyerek disiplin sorunlarının sınıf içindeki düzeni nasıl etkilediğine dikkat çekmiştir. Benzer şekilde, K4 de, "*Sınıfta otoriteyi sağlamak çok zor oluyor. Kuralları sürekli çiğneyen bir iki öğrenci tüm sınıfı etkiliyor,*" diyerek disiplin sorunlarının yaygınlığını vurgulamıştır.

Bir başka katılımcı olan K2, dikkat eksikliğinin dersleri aksattığını belirterek, "*Bazı öğrenciler ders sırasında odaklanmakta çok zorlanıyor, 5 dakika bile dikkatlerini toparlayamıyorlar,*" ifadesinde bulunmuştur. Bu durum, öğretmenin dersin akışını devam ettirmesini zorlaştırmaktadır.

Veli müdahaleleri konusunda, K3 şu yorumu yapmıştır: "*Veliler sık sık ders yöntemlerime müdahale ediyor. Çocuklarının özel muamele görmesini talep edenler oluyor.*" Bu görüş, öğretmenlerin mesleki bağımsızlıklarına yönelik bir tehdit algısı yaşadıklarını göstermektedir.

Son olarak, teknolojinin öğrenciler üzerindeki etkilerine değinen K8, "*Ödevleri yerine sosyal medyada vakit geçiriyorlar. Bu durum ders başarısını ciddi şekilde etkiliyor,*" diyerek teknoloji bağımlılığının öğrencilerin akademik performanslarına zarar verdiğini ifade etmiştir.

Araştırmada katılımcılara yöneltilen bir diğer soru "Bu sorunlar daha çok hangi durumlarda ortaya çıkmaktadır?" olmuştur.

sorusu sorulmuştur. Buna ilişkin öğretmenlerin cevapları aşağıdaki tabloda tema ve kodlara ayrılarak verilmiştir.

Tablo 3. Sınıf Yönetiminde Karşılaşılan Sorunların Ortaya Çıktığı Durumlara Yönelik Öğretmen Görüşleri

TEMA	KODLAR	KATILIMCILAR	f
Sınıf Yönetiminde Karşılaşılan Sorunların Ortaya Çıktığı Durumlar	Grup Çalışmaları	K1, K3, K6, K8	4
	Ders Başlangıç ve Bitişi	K2, K7	2
	Teknolojik Araçlı Dersler	K4, K9	2
	Ders Dışı Etkinlikler	K5, K10	2

Öğretmenlerin görüşlerine göre sınıf yönetiminde yaşanan sorunlar belirli durumlarda daha sık ortaya çıkmaktadır. Öğretmenler tarafından grup çalışmaları sırasında ve dersin başlangıç veya bitiş anlarında sorunların yoğunlaştığı ifade edilmiştir. Ayrıca, uzun süreli dersler sırasında dikkat ve disiplinin korunmasının zorlaştığı belirtilmiştir. Teknolojik araçların kullanıldığı derslerde öğrencilerin dikkatlerinin kolayca dağılması ve ders dışı etkinliklerde disiplinin sağlanmasının zor olması da öne çıkan sorunlar arasında yer almıştır. Bu soru için

Bu soru kapsamında öğretmen görüşlerine örnekler incelendiğinde;

K1, grup çalışmaları sırasında yaşanan sorunları şöyle ifade etmiştir: "*Grup çalışmaları sırasında öğrenciler genelde bireysel değil, arkadaşlarıyla sohbet etmeye odaklanıyor ve iş birliği yapmakta zorlanıyorlar.*" Benzer bir şekilde K6, "*Grup çalışmaları sırasında güçlü öğrenciler tüm işi yaparken, diğerleri tamamen ilgisiz kalabiliyor,*" diyerek bu tür etkinliklerde yaşanan dengesizliklere dikkat çekmiştir.

K2, dersin başlangıç ve bitiş anlarında ortaya çıkan sorunları şu şekilde dile getirmiştir: "*Dersin bitişine birkaç dakika kala öğrenciler tamamen dağılıyor ve derse odaklanmayı bırakıyorlar.*" Benzer bir durumdan yakınan K7, "*Dersin başlangıcında öğrencilerin dikkatini toplamak gerçekten çok zor oluyor*" diyerek dersin akışına başlamanın zorluklarını vurgulamıştır.

Teknolojik araçların kullanıldığı derslerde, K4, "*Akıllı tahtayı kullanırken öğrencilerin çoğu dersti dinlemek yerine tahtadaki görüntülerle ilgileniyor*" demiştir. K9 ise "*Bilgisayar veya tablet kullandığımız derslerde öğrenciler sık sık başka uygulamalara kayıyor,*" diyerek teknolojinin dikkat dağıtıcı etkisini vurgulamıştır.

Son olarak, ders dışı etkinliklerle ilgili olarak K5, "*Gezi ya da etkinlik günlerinde öğrencilerin disiplini tamamen bozuluyor*" demiştir. K10 da, "*Ders dışında düzenlenen etkinliklerde sınıf kontrolü daha zor hale geliyor*" diyerek bu durumun altını çizmiştir.

Araştırmanın katılımcılara ayrıca “Öğrencilerle yaşanan sorunlar genellikle hangi tür davranışlarla ilişkilidir? sorusu sorulmuştur. Bu soru için analiz sonuçları Tablo 4’de gösterilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerle Yaşanan Sorunların İlişkili Olduğu Davranışlara Yönelik Öğretmen Görüşleri

TEMA	KODLAR	KATILIMCILAR	f
Öğrencilerle Yaşanan Sorunların Davranışlarla İlişkisi	Saygısızlık	K3, K7	2
	Derse Karşı İlgisizlik	K1, K9	2
	Akran Zorbalığı	K2, K8	2
	Kurallara Uymama	K4, K10	2
	Dikkat Dağıtıcı Hareketler	K5, K6	2

Tablodaki veriler, sınıf yönetiminde karşılaşılan sorunların öğrencilerin belirli davranışlarıyla yakından ilişkili olduğunu göstermektedir. Bu davranışlar arasında saygısız tutumlar, derse olan ilgisizlik, akran zorbalığı, kurallara uymama ve dikkat dağıtıcı hareketler öne çıkmıştır. Katılımcılar, bu tür davranışların sınıf içi atmosferi bozduğunu ve öğretmenlerin etkin bir şekilde ders işlemlerini zorlaştırdığını belirtmiştir.

Bu soru kapsamında öğretmen görüşlerine örnekler incelendiğinde;

K3, öğrencilerin saygısız davranışlarıyla ilgili olarak, "*Sınıfta öğretmene ya da arkadaşlarına kaba bir şekilde hitap eden öğrencilerle karşılaşıyorum. Bu durum hem diğer öğrenciler hem de benim için zorlayıcı oluyor*" yorumunda bulunmuştur. Benzer şekilde, K7, "*Öğrenciler birbirlerine bağırarak konuşuyor ve bu, sınıfın genel atmosferini olumsuz etkiliyor*" diyerek bu sorunları vurgulamıştır.

Derse karşı ilgisizlik konusunda K1, "*Bazı öğrenciler derse tamamen ilgisiz ve hiçbir şekilde katılım göstermiyorlar*" demiştir. K9 ise, "*Ders boyunca başka şeylerle ilgilenen öğrenciler, hem kendi öğrenme süreçlerini hem de diğer öğrencilerin dikkatini olumsuz etkiliyor*" ifadesinde bulunmuştur.

Akran zorbalığı ile ilgili olarak K2, "*Öğrenciler arasında sürekli bir alay konusu yaratılıyor ve bu, sınıfta huzursuzluk yaratıyor*" demiştir. K8 de, "*Akran zorbalığı, özellikle grup çalışmaları sırasında daha sık ortaya çıkıyor*" diyerek bu sorunun dinamiklerini vurgulamıştır.

Kurallara uymama davranışlarıyla ilgili olarak K4, "*Bazı öğrenciler sınıf kurallarını çiğnemeyi bir eğlence haline getiriyor ve diğer öğrencileri de buna teşvik ediyor*" yorumunda bulunmuştur. K10, "*Ders sırasında sık sık sınıf kurallarını ihlal eden öğrenciler yüzünden ders akışı bozuluyor*" demiştir.

Dikkat dağıtıcı hareketlerle ilgili olarak K5, "*Sınıfta sürekli yerinden kalkan ya da etrafıyla oynayan öğrencilerle karşılaşıyorum*" ifadesinde bulunurken, K6, "*Öğrencilerden biri sandalyesinde dönmeye başladığında, bu diğer öğrencilerin de dikkatini dağıtıyor*" demiştir.

Araştırmada katılımcılara son olarak "Karşılaştığınız sorunları çözmek için önerileriniz nelerdir?" sorusu sorulmuştur. Bu soruya yönelik analiz sonuçları Tablo 5’de gösterilmiştir.

Tablo 5. Sorunları Çözmek için Öneriler

TEMA	KODLAR	KATILIMCILAR	f
Sorunları Çözmek için Öneriler	Öğrencilere Rehberlik Sağlama	K1, K3, K5, K7, K9	5
	Velilerle İletişim	K2, K8	2
	Teknoloji Kullanımına Sınır Getirme	K4, K6	2
	Sınıf Kurallarını Netleştirme	K10	1

Tablodaki veriler, öğretmenlerin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerilerini göstermektedir. Katılımcılar, en çok öğrencilerle rehberlik faaliyetlerinin artırılmasının etkili bir çözüm olacağı görüşündedir. Bunun yanında, velilerle düzenli iletişim kurulması, teknoloji kullanımına sınır getirilmesi ve sınıf kurallarının netleştirilmesi gibi öneriler de belirtilmiştir. Öğrencilere rehberlik sağlanmasının diğer önerilere kıyasla daha fazla katılımcı tarafından dile getirilmiş olması, öğretmenlerin öğrencilerin bireysel yönlendirmelere olan ihtiyaçlarını vurguladığını göstermektedir.

Bu soru kapsamında öğretmen görüşlerine örnekler incelendiğinde;

K1, rehberlik sağlanmasıyla ilgili olarak, "*Öğrencilerin bireysel sorunlarını anlamak ve onlara rehberlik etmek için daha fazla zaman ayırmamız gerekiyor*" yorumunda bulunmuştur. Benzer şekilde, K5, "*Rehberlik çalışmaları sayesinde öğrencilerle daha güçlü bağlar kurabilir ve onların davranışlarını olumlu yönde etkileyebiliriz*" demiştir. K7, "*Özellikle problemlili öğrenciler için bireysel rehberlik seansları çok etkili olabilir*" diyerek bu önerinin önemini vurgulamıştır.

Velilerle iletişim konusunda K2, "*Velilerle düzenli olarak toplantılar yapmalı ve çocuklarının derslerdeki durumlarını onlarla paylaşmalıyız*" yorumunda bulunmuştur. K6 ise, "*Aileler çocuklarının davranış sorunlarından haberdar edilmeli ve çözüm için iş birliği yapılmalı*" demiştir.

Teknoloji kullanımına sınır getirilmesi hakkında K4, "*Ders sırasında teknolojinin dikkat dağıtıcı bir unsur olmaktan çıkarılması gerekiyor*" demiştir. K8 de, "*Tablet ve telefonların sadece eğitim amaçlı kullanımını teşvik etmeliyiz*" yorumunda bulunmuştur.

Son olarak, sınıf kurallarının netleştirilmesiyle ilgili olarak K10, "*Öğrencilere sınıf kurallarını net bir şekilde açıklamalı ve bu kuralları sıkı bir şekilde uygulamalıyız*" diyerek disiplinin önemini belirtmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırma, sınıf yönetiminde öğretmenlerin karşılaştıkları sorunları, bu sorunların hangi durumlarda ortaya çıktığını, sorunlarla ilişkili davranışları ve çözüm önerilerini incelemiştir. Elde edilen bulgular, öğretmenlerin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunların çok boyutlu ve kompleks olduğunu ortaya koymuştur.

Öğretmenler, en sık öğrenci disiplin sorunları, dikkat eksikliği, veli müdahaleleri, teknoloji bağımlılığı ve yetersiz materyal kullanımı gibi sorunlarla karşılaşmaktadır. Bu sorunların sınıf içi düzeni bozduğu ve öğretim sürecini olumsuz etkilediği belirtilmiştir. Özellikle disiplin sorunlarının ve dikkat eksikliğinin, sınıfın genel atmosferine zarar verdiği vurgulanmıştır. Velilerin ders süreçlerine müdahaleleri ve teknolojinin öğrenciler üzerindeki olumsuz etkileri de sıkça dile getirilen diğer sorunlar arasında yer almıştır. Ayrıca, sınıf ortamında yetersiz materyal kullanımı, öğretmenlerin dersleri etkili bir şekilde işlemlerini zorlaştırmaktadır.

Sorunların hangi durumlarda yoğunlaştığına dair bulgular, bu problemlerin genellikle grup çalışmaları sırasında, dersin başlangıç ve bitiş anlarında, uzun süreli derslerde, teknolojik araçların kullanıldığı derslerde ve ders dışı etkinliklerde ortaya çıktığını göstermiştir. Bu durumlar, sınıf yönetiminde belirli anlarda öğretmenlerin daha fazla çaba sarf etmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Sorunların temelinde, öğrencilerin saygısız davranışlar, derse ilgisizlik, akran zorbalığı, kurallara uymama ve dikkat dağıtıcı hareketler gibi davranışları yatmaktadır. Bu tür davranışların, sınıf içindeki atmosferi bozduğu ve öğretim sürecini zorlaştırdığı tespit edilmiştir. Öğretmenler, bu davranışlarla başa çıkmanın sınıf yönetiminin en önemli mücadele alanlarından biri olduğunu ifade etmişlerdir.

Çözüm önerileri incelendiğinde, öğretmenler en çok öğrencilere rehberlik faaliyetlerinin artırılmasının etkili bir çözüm olacağını dile getirmiştir. Bunun yanı sıra, velilerle düzenli iletişim kurulması, teknoloji kullanımına sınır getirilmesi ve sınıf kurallarının netleştirilmesi gibi önerilerde bulunulmuştur. Öğrencilere bireysel rehberlik sağlanmasının diğer çözüm önerilerine göre daha fazla vurgulanması, öğrencilerin bireysel yönlendirme ihtiyaçlarının önemini göstermektedir.

Sonuç olarak, bu araştırma, sınıf yönetiminde karşılaşılan sorunların yalnızca öğretmenlerin bireysel çabalarıyla çözülemeyeceğini, öğrenci, veli ve okul yönetimi iş birliğinin kritik bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. Ayrıca, sınıf yönetiminde teknoloji kullanımı ve rehberlik

hizmetlerinin daha etkili hale getirilmesi için stratejik planlamaların yapılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgular, öğretmenlerin sınıf yönetiminde karşılaştıkları zorluklarla daha etkili bir şekilde başa çıkabilmelerine katkı sağlayabilir.

Araştırmalara yönelik öneriler

- Okul öncesinde öğretmenlerin karşılaştıkları sınıf yönetimi sorunlarına ilişkin daha kapsamlı araştırmalar tasarlanabilir. Yapılacak bu araştırmalarda nitel ve nicel araştırma yöntemleri birarada kullanılarak konu derinlemesine veriler elde etmek üzere incelenebilir. Ayrıca yapılacak çalışmalarda öğretmenlerin karşılaştıkları sınıf yönetimi sorunları için gözlem formları hazırlanarak sınıflarda gözlem yapılabilir. Ortaya çıkacak detaylı ve zengin veriler dikkate alınarak çözüm stratejileri geliştirilebilir.

Öğretmenlere yönelik öneriler

- Velilerle düzenli iletişim kurarak onların sınıf içi süreçler hakkında bilgilendirilmesi sağlanabilir, böylelikle velilerin gereksiz müdahalelerinin önüne geçebilir. Bunun için periyodik veli toplantıları veya çevrim içi bilgilendirme grupları oluşturulabilir.
- Velilere çocukların eğitim süreçlerine etkili şekilde nasıl katkıda bulunabilecekleri konusunda seminerler düzenlenebilir.
- Teknolojik araçların kullanımını tamamen yasaklamak yerine, belirli derslerde ve belirli zaman dilimlerinde etkili bir şekilde nasıl kullanılacağı üzerinde düşünülebilir.
- Öğrencilerin empati duygusunu geliştirecek etkinlikler ve değerler eğitimi programları düzenlenebilir. Örneğin, grup çalışmaları sırasında her öğrencinin eşit katılımı teşvik edilmelidir.
- Her öğrencinin ihtiyaçlarının farklı olduğu göz önüne alınarak bireysel rehberlik hizmetleri sunulmalıdır. Bu süreçte, öğrencilerin akademik ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak için bireysel planlar oluşturulabilir.

KAYNAKÇA

Akgün, E., Yazar, M., & Dinçer, Ç. (2011). The evaluation of class management strategies of preschool teachers in classroom activities. *Pegem Eğitim Ve Öğretim Dergisi*, 1(3), 01-09. <https://doi.org/10.14527/c1s3m1>

Akobi, T., Okeke, C., & Aye, E. (2022). Teachers' classroom management practices as a determinant of pre-schoolers' task persistence. *implication for early childhood development.*

Cypriot Journal of Educational Sciences, 17(9), 3503-3515.
<https://doi.org/10.18844/cjes.v17i9.7264>

Aksoy, P. (2020). The challenging behaviors faced by the preschool teachers in their classrooms, and the strategies and discipline approaches used against these behaviors: the sample of united states. *Participatory Educational Research*, 7(3), 79-104.
<https://doi.org/10.17275/per.20.36.7.3>

Atis-Akyol, N. (2023). Montessori practices in early childhood education with teachers' experiences. *Research in Pedagogy*, 13(1), 177-192. <https://doi.org/10.5937/istrped2301177a>

Bay, D. (2020). Investigation of the relationship between self-efficacy belief and classroom management skills of preschool teachers with other variables. *International Electronic Journal of Elementary Education*, 12(4), 335-348. <https://doi.org/10.26822/iejee.2020459463>

Beaudoin, K., Mihić, S., & Lončarić, D. (2018). Croatian preschool teachers' self-perceived competence in managing the challenging behaviour of children. *Center for Educational Policy Studies Journal*, 8(2), 123-138. <https://doi.org/10.26529/cepsj.547>

Carter, D. and Norman, R. (2010). Class-wide positive behavior support in preschool: improving teacher implementation through consultation. *Early Childhood Education Journal*, 38(4), 279-288. <https://doi.org/10.1007/s10643-010-0409-x>

Goh, P. and Loy, C. (2021). Factors influencing malaysian preschool teachers' use of the english language as a medium of instruction. *Sage Open*, 11(4).
<https://doi.org/10.1177/21582440211067248>

Infurna, C., Riter, D., & Schultz, S. (2018). Factors that determine preschool teacher self-efficacy in an urban school district. *International Electronic Journal of Elementary Education*, 11(1), 1-7. <https://doi.org/10.26822/iejee.2018143929>

Kayıran, D. (2023). Peer bullying experiences and management strategies of preschool teachers. *International E-Journal of Educational Studies*, 7(15), 648-656.
<https://doi.org/10.31458/iejee.1336321>

Oliver, R., Wehby, J., & Reschly, D. (2011). Teacher classroom management practices: effects on disruptive or aggressive student behavior. *Campbell Systematic Reviews*, 7(1), 1-55.
<https://doi.org/10.4073/csr.2011.4>

Saltalı, N. (2022). Preschool teachers' ability to manage problem behaviours in their classroom: can it be predicted by teacher self-efficacy and emotional literacy. *Journal of Teacher Education and Lifelong Learning*, 4(1), 1-11. <https://doi.org/10.51535/tell.1084009>

Taş, H. and Minaz, M. (2021). Knowledge levels of teachers with refugee student(s) in their class related to classroom management. *Sage Open*, 11(4). <https://doi.org/10.1177/21582440211061369>

Yaman, Z. and Tutkun, Ö. (2019). Classroom management skill levels of preschool teachers. *Journal of Family Counseling and Education*, 4(1), 25-34. <https://doi.org/10.32568/jfce.545945>

Zembat, R. and Küsmüş, G. (2020). Analyzing the relationship between preschool teachers' classroom management skills and occupational professionalism. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 28(4), 1725-1739. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.3621>